

שיעורי שפת אמת פרשת חיי שרה

שפת אמת בראשית פרשת חיי שרה שנה תרלא

ברש"י שני חיי שרה כולן שוין לטובה. י"ל כי דרך אדם הפשוט ע"י שנזקן ונתוסף בו דיעה מיישב אורחותיו ונמצא כי כל מה שנזקן יותר מניח מדות ומעשים רעים שהי' עושה וא"כ אינו נקרא ימי חייו רק רגע האחרונה שהיא בשלימות הראוי אם זוכה לכך. אבל בשרה הצדקת הי' כל ימיו בטוב ובלי קלקול. אף כי ודאי נתעלתה בימי הזקנה. אבל לא ע"י דחיות מעשים הקודמין בימי הנעורים. רק שנתעלתה כפי מה שנבראת שכל ימיו של אדם קצובין לתקן בכל יום דבר מיוחד. ולהתעלות מדריגה אחר מדריגה. אבל לא הי' לה פגם וקלקול לחזור להתנהג בכשרות. וז"ש כולן שוין לטובה. והבין:

שפת אמת בראשית פרשת חיי שרה שנה תרלז

בפסוק ואברהם זקן בא בימים. בזה"ק שבא עם כל ההארות כו' וזכאין בע"ת דברגעא חדא מתקני' כל הימים כו' ע"ש. פירוש זקנה הוא הכח והשרש שיש לנשמות ישראל מימי קדם אשר הם למעלה מעוה"ז. ומצד זה יש תשובה כי לעולם יכול אדם לבטל עצמו אל השרש. וזה הכח שלמעלה מהטבע הוא גבוה יותר מכל עבודת האדם. לכן אחז"ל במקום שבע"ת עומדים אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד. אמנם מי שהוא צדיק גמור כאברהם אבינו נאמר עליו זקן בא בימים פי' שבא לבחי' זקנה עם כל הימים והוא תשובה מאהבה. פי' שסתם תשובה בא ע"י החטא. שמתמרמר על שנתרחק מהשי"ת ויש תשובה מאהבה בלבד שמבטל עצמו בכלות הנפש להשי"ת ויודע ומבין שאחר כל צדקותיו לא התחיל בעבודת הבורא כלום. וז"ש בא בימים שהימים הביאו אותו לידי זקנה שהוא מדת התשובה היפוך משארי בעלי תשובה:

מי שתופס כל יום ויום להתעלות, לא צריך לדחות ימים הקודמים. עליה אמיתית הוי מדרגה אחר מדרגה, בנחת, לאט לאט, ומי שמגדל לאט לאט, לא יצטרך לעשות תשובה בעד העברות שלו. כנראה שיש ב' אפשרויות לגדולה. או לבער את הרע, או סתם לעלות מדרגה אחר מדרגה במתינות. והשני הוי יותר טוב, שנחשב "כולם שווים לטובה".

שפת אמת בראשית פרשת חיי שרה שנה תרלא

וי"ל עוד פי' בא בימים שכל ההארות שהי' לו נשארו אצלו לעולם [וזה עצמו פי' זקן שקנה חכמה שהחכמה קנין אצלו שנתדבק בו שלא לשכחו כלל רק להיות נטבע בו בגוף ונפש] שדרך כל אדם כשמרגיש איזה הארה ודבר חדש אז נתפעל מעט ואח"כ נתיישן אצלו ואינו מתעורר ע"י ידיעה זו עוד. ובאמת צריך האדם לזכור תמיד כל התעוררות והארות שהי' לו וזה בכלל פן תשכח וכו' אשר ראו עיניך כי כל מה שהבין האדם ונתפעל על ידו צריך להיות בזכרון והתחדשות תמיד אך ודאי השכחה בא ע"י שמניח מיד ההארה ונטבע בטבע וגשמיות. וה' יושיענו. וז"ש באאע"ה זקן בא בימים שכל ההארות שהי' לו בכל יום ויום נתאספו כולם אצלו ביחד

מה נורא קשה להיות תמיד במצב של התפעלות על כל ההתפעלות שאדם מקבל. ר' טוורסקי פעם התבטא, שצריך לעשות את ההתפעלות למעשה, ועל ידי זה נשאר עם האדם.

שפת אמת בראשית פרשת חיי שרה שנה תרלב

בזוה"ק משבח ראש דברי אליעזר עבד אברהם אנכי שהי' זכ'י אצלו מה שזכה לשמשו ואמרז"ל מתוך ששרת א"צ באמונה יצא מכלל ארור לברוך. כן גם מי שחפץ ומשתוקק לעשות רצון הקדוש ברוך הוא ומשבח אותו תמיד על שזכה לעשות מצותיו. יוכל ג"כ על ידי אמונה זו שמאמין שאין למעלה מלעשות רצונו ית'. עי"ז יוכל לצאת מכלל ארור ולהתדבק בהשי"ת

האדם חייב לזכור תמיד את הזכות שיש לו להיות עבד ה'.

שפת אמת בראשית פרשת חיי שרה שנה תרלב

אא"ז מו"ר ז"ל הגיד בשם הרב הק' מקאצק על אלי כתיב. כי כשהי' נוגע לא הרגיש נגיעתו כו'. ונראה שהחזירה תורה כל הפרשה שעל זה אמרז"ל יפה שיחתן כו' שגם הוא ירא שמא יש לו איזה נגיעה ואולי יקלקל השליחות ע"י. כי ידע נאמנה כי רצון אאע"ה ימלא השי"ת. רק ירא שלא יגרום קלקול בשליחותו. וז"ש מצליח דרכי כו' והחזיר לעצמו כל הענין והרגיש בנגיעתו. וכשנסתלק נגיעתו זכה להשלים השליחות כראוי. וגם ע"י שידע כי כל ההצלחה היה בזכות אאע"ה אף שגם הוא הי' צדיק. וכן כל אדם צריך לידע כי הוא שליח השי"ת בעוה"ז. וכפי שיודע זאת וכל מעשיו על כונה זו. וגם יודע שכל מה שיזכה לעשות ג"כ ע"י שרצונו ית' שיהיה נעשה רצונו. אז חפץ ה' בידו יצליח:

אדם צריך לזהר איום מנגיעות שיש לו בדברים, ולעשות עבודתו רק למען ה'. ברגע שאדם זוכה לסלק את עצמו מעבודתו, ולפעול רק למען ה', זה יסלק נגיעותו ממנו ויזכה להשלים את הדבר. במדה שאדם מאמין שלא הוא זה שממלא תפקידו, אלא רק בעצרת ה' יכול לפעול כל מה שפועל, זוכה לפעול יותר ויותר.

שפת אמת בראשית פרשת חיי שרה שנה תרלד

במדרש יודע ה' ימי תמימים כו' שנותיהם תמימים כו' פי' ימי תמימים שהם ימים שיש בהם שלימות כי מה שברא השי"ת עולם הזה להיות מתחדש בכל יום ושנה הוא לטובה כדי שיהי' הארה חדשה בכל זמן. וע"ז מברכין מחדש בכל יום מעשה בראשית. ..לכן ברא השי"ת שיהי' בכל יום שפע חיות מחדש כנ"ל לכן צריך האדם לראות שיהי' לו עכ"פ הארה אחת חדשה בכל יום. ועי"ז זוכה להרגיש בכל יום דבר חדש. כי כל יום נמשך אחר התפעלות יום שמקודם. כדכתיב אם שמוע בישן תשמע בחדש. והנה הצדיקים מתקנים בכל יום כל מה שיכולין וע"ז נאמר בא בימים. שלא יש זמן שלא יקח ממנו דבר לעבודת השי"ת. וזה יודע ה' ימי תמימים שבכל שעה משיג השגה וידיעה מיוחדת ולכן מושכין שפע ונחל לכל העולם בכל יום שמקשרין כל הבריאה בשורשו וזהו ונחלתם לעולם תהי'. גם פרשנו כי כל יום נמשך אחר תיקון יום שקודם לו. נמצא מי שמתקן ימיו מוריש טובה לכל העולם. שע"ז בא כל הבריאה למדריגה שלמעלה מזו כנ"ל:

עלינו לדעת שכל יום זה יום חדש, אם מצות חדשות שיש לנו לקיים, אם הזדמנויות חדשות לעלייה בעבודת ה'. ה' מחדש בכל יום מעשה בראשית עם הארות חדשות לאדם לנצל. ועל האדם לנצל כל יום עלייה א' לפחות שיעלה, וישתנה לגמרי ממנו. ועל ידי זה מעלה את כל הבריאה למעלה אחרת, שמצריך שה' יברא הארה עוד יותר גדולה ועוד יותר.

שפת אמת בראשית פרשת חיי שרה שנה תרלד

יש לפרש ימי תמימים הם שבתות השנה וימים טובים. שהם הימים שאין בהם מלאכה גשמיות וכל מה שנעשה בהם מתקשר ומתדבק בשורש החיות לכן נקראו ימי תמימים. גם נקראו ימי תמימים שהם מיוחדים רק לתמימי דרך. והם בני ישראל שנאמר עליהם ועמך כולם צדיקים [ונחלתם לעולם תהי' כי מיני' מתברכין כל שיתא יומין] כי שבת הוא התחדשות שמויחד לבנ"י. לכן בנקל להתדבק בו בהשי"ת כי התחדשות כל יום הוא לכל הבריאה. לכן מתערב בה גשמיות. אבל התחדשות של שבת מיוחד לבני ישראל תמימי דרך כנ"ל. לכן אף שאין אדם מתקן בכל יום מה שצריך. ע"י שבת יוכל לבוא להתחדשות ולתקן כל ימי השבוע כנ"ל:

שפת אמת בראשית פרשת חיי שרה שנה תרלה

ואני תפלתי לך ה' עת רצון. אף כי לפניו ית' אין שינוי. רק הפי' שהזמן מסתיר רצונו ית' אך בזמנים מקודשים בש"ק שיש להקב"ה נייחא מהבריאה וע"י שרצונו יתברך מתלבש אז בהזמן והטבע כדכתיב וירא ה' כו' טוב מאוד. ועי"ז מזדכך הזמן. ולכך יכול כל אדם למצוא רצון אמת אז. ולכן הוא זמן בקשה כמ"ש יתפלל כל חסיד כו' לעת מצוא. שאף שלכאורה נראה כי בזמן ההסתר צריכין לבקש ולהתפלל. אבל באמת עיקר זמן התפלה הוא כשנמצא השעה לאדם כמ"ש אין לך אדם שאין לו שעה. ואז קרובים לתפלה. ועל ידי התשוקה והרצון להיות נשאר אצלו ההארה לעולם. יפיק רצון מה':

שבתות וימים טובים מיוחדים להשיג מדרגות גדולות שא"א להשיג אותם בימי השבוע.

בראשית רבה (וילנא) פרשת חיי שרה פרשה נח סימן ח

אר"א כמה דיות משתפכות כמה קולמוסין משתברין כדי לכתוב בני חת, עשרה פעמלי' כתיב בני חת, בני חת, עשרה כנגד עשרת הדברות ללמדך שכל מי שהוא מברר מקחו של צדיק, כאילו מקיים עשרת הדברות

שפת אמת בראשית פרשת חיי שרה שנה תרלז

במדרש בני חת עשר פעמים על ידי שבירו מקחו של צדיק נגד עשרת הדברות. הוא רמוז לבני ישראל שזוכין לברר מקחו של צדיק חי עולמים. שבנ"י מעידין בכל יום כי להשי"ת העולם ומלואו. והוא קונה הכל. וצריכין ללמוד מזה שהפסוק מאריך השדה וכל העץ אשר בשדה שצריך האדם להעיד על כל דבר פרטי שיש בעולם להתקשר הכל בהשי"ת:

שפת אמת בראשית פרשת חיי שרה שנה תרלז

במדרש עבד משכיל ימשול בבן מביש כו' ובתוך אחים כו' אלקי אדוני אברהם כו'. דיש להבין מה הי' צורך לתפלה זו כי לא הי' לו רק לעשות שליחותו. גם למה נכתב בתורה התפלה. לכן נאמר שהי' הכל לטובת בני"י. לאשר אבינו יצחק לקח לו מדה"ד כמ"ש פחד יצחק ולא הי' אפשר להתקיים במדה זו. לכן סיבב השי"ת להיות לו רבקה לאשה שהיתה בעלת חסד ביותר ובוזה נמתק קצת הגבורות של יצחק. ואליעזר הבין זה כי יצחק דורך לו דרך אחר. והוא הי' דבוק במדת החסד שהי' תלמידו של אברהם. ולכן התפלל שיזמין לו בעלת חסד. וז"ש ובה אדע כי עשית חסד כו'. וז"ש ימשול בבן מביש שבמעשיו המתיק מדת יצחק בעל כרחו. ובתוך אחים יחלק כו' כי הי' במעשיו טובה לכלל ישראל כנ"ל:

משלי פרק יז פסוק ב

עֶבֶד־מִשְׁכִּיל יִמְשַׁל בְּבֶן מְבִישׁ וּבִתְנוּךְ אֲחִים יִחַלֵּק נַחְלָה: